

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การรับรู้และเข้าถึงสื่อสาธารณสุขของประชาชนอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายรวิวัฒน์ เดชวงศ์ยา

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ. ดร. หทัยกาญจน์ เชาวน์พูนผล

ประธานกรรมการ

ผศ. ขงยุทธ เรือนทา

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสื่อสาธารณสุขของประชาชนอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านการผลิตสื่อสุขภาพและการนำเสนอสื่อสุขภาพของอำเภอพร้าวให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนอำเภอพร้าว โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานด้วยโปรแกรม SPSS version 15.0

ผลการศึกษาพบกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 61.50) มีอาชีพรับจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 42.75) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี (ร้อยละ 28.75) ด้านการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพพบว่าในสื่อสาธารณะกลุ่มตัวอย่างเข้าถึงสื่อโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 46.50) ในสื่อบุคคลพบว่ามี การเข้าถึงข้อมูลสุขภาพมากที่สุดจากคนในครอบครัว (ร้อยละ 22.75) โดยมีการเข้าถึงข้อมูลมากที่สุดในช่วงเวลาหัวค่ำ ด้านการรับรู้ข้อมูลสุขภาพในสื่อสาธารณะกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผ่านโทรทัศน์มากที่สุด (3.78 ± 0.99) ในสื่อบุคคลคือคนในครอบครัว (3.55 ± 1.09) ด้านความเชื่อถือข้อมูลสุขภาพกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อถือการนำเสนอข้อมูลสุขภาพในสื่อสาธารณะคือโทรทัศน์ (ร้อยละ 39.25) สำหรับในสื่อบุคคลคือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ร้อยละ 27.50) กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้นำเสนอข้อมูลสุขภาพผ่านสื่อสาธารณะ

คือโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 37.50) และในสื่อบุคคลคือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ร้อยละ 6.25) มีการจดจำข้อมูลได้ดีเมื่อเป็นภาษาท้องถิ่น (ร้อยละ 23.25) โดยนำข้อมูลสุขภาพที่ได้รับไปปฏิบัติตามส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.75) และนำความรู้ไปถ่ายทอดต่อให้กับผู้อื่น (ร้อยละ 99.75) นอกจากนี้พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านภูมิศาสตร์ กลุ่มอายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ระดับรายได้ส่วนใหญ่มีผลต่อการเข้าถึงและการรับรู้ผ่านสื่อสาธารณะและสื่อบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ผลการศึกษานี้ได้ชี้ให้เห็นว่า การเข้าถึงและการรับรู้ข้อมูลสุขภาพผ่านสื่อสาธารณสุขของประชาชนในอำเภอพร้าวมีความแตกต่างกัน ตามชนิดของสื่อ ความถี่ของการนำเสนอ รูปแบบการนำเสนอ ช่วงเวลา และปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งข้อมูลที่ได้จะช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและนำเสนอสื่อสุขภาพให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

Independent Study Title Perception and Access to Public Health Media of Phrao District Resident, Chiang Mai Province

Author Mr.Vorawat Dejwongya

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Asst. Prof.Dr.Hathaikan Chowwanapoonpohn Chairperson

Asst. Prof. Yongyuth Ruanta Member

ABSTRACT

The purpose of this descriptive study was to examine the people's perception and public health media accessibility of the people who lived in Phrao District, Chiang Mai Province. This study will be used as the guideline for public health media production as well as the presentation of public health media in Phrao District in order to respond the need of Phrao people. There were 400 samples from stratify random sampling. The data were collected by using questionnaire and were analyzed by descriptive and inferential statistics using SPSS version 15.0.

The research results revealed that most of the samples were graduated in primary school level (61.50%), most of them were freelance (42.75%), and were in the age of 46 - 60 years old (28.75%).

In terms of health information accessibility, in public media, the most samples could access health information through television the most (46.50%). While in personal media, the result found that the family members were the majority source of health information (22.75%). The sample mostly accessed the information in the early evening.

In terms of the perception of health information from public media, the most samples could access their perception through television (3.78 ± 0.99) and in

personal media, the family members were majority media that the sample could access the health information (3.55 ± 1.0).

In terms of health information reliability, the reliable public media was television (39.25%), while in personal media, they relied on the public health volunteer (27.50%). The majority of samples had requested that health information should be presented through television (37.05%) and in personal media should be present through public health officer (6.25%). Moreover, they could remember very well when the information was presented in dialect (23.25%). They followed health information at a medium level (55.75%) and they also shared their knowledge to the others (99.75%).

In addition, it was found that the personal factors such as geographical aspects, age group, education background, marital status, and income level were statistically significant to the accessibility and the perception through public media. (p -value < 0.05).

This study suggested that the accessibility of public health media of the people living in Phrao District was varied, depending on the media type, the frequency of the presentation, the form of presentation, the time period as well as personal factors. The results of this study will help to increase the efficiency of health media production and presentation, in order to meet the need of the people.